

Sørfold kommune

Kommunedelplan for fysisk aktivitet,
idrett og friluftsliv 2022 - 2032

Høringsutkast

– Fjell møter fjord –

Innhold

1	Bakgrunn for kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	3
2	Rammer og organisering av planarbeidet	3
3	Målsettinger for Sørfold kommunes tilrettelegging for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	4
4	Status i Sørfold kommune i 2021	4
4.1	Kommunale anlegg	4
4.2	Anlegg eid av lag og foreninger	5
4.3	Trender og utfordringer	5
5	Sørfold kommunes strategier for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2022 – 2032	7
5.1	Stimulere til hverdagsaktivitet	7
5.2	Fysisk aktivitet i skoler og barnehager	7
5.3	Legge til rette for og samarbeide med frivillige organisasjoner innen fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	8
5.4	Legge til rette for uorganisert aktivitet	9
5.5	Inaktivitet, psykisk helse og sosiale ulikheter	9
5.6	Fysisk aktivitet i utmark	10
5.7	Integrering av tilflyttere i Sørfold gjennom fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	11
5.8	Fysisk aktivitet og friluftsliv som reiselivsaktiva	11
6	Statlige, regionale og kommunale føringer	11
7	Behov og prioritering av nye anlegg / rehabilitering av eksisterende anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg	12
7.1	Lakselva fotballanlegg – Et veivalg for fotball i Sørfold	12
7.2	Prioritert handlingsplan for utbygging av anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, 2022-2025	15

1 Bakgrunn for kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er et politisk styringsdokument for Sørfold kommunes arbeid med å legge til rette for et bredt tilbud for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

For å fremme helsen i befolkningen og forebygge uhelse er det kommunens oppgave å skape gode samfunnsstrukturer som senker terskelen for at kommunens innbyggere skal ta godt vare på egen helse gjennom hele livet fra barndom til alderdom.

I tillegg til å definere fysisk aktivitet og folkehelse i de tjenester som kommunen selv produserer, så som barnehage, skole, idretts- og aktivitetsanlegg, aktivitetstilbud osv. skal kommunedelplanen definere hvordan kommunen skal samarbeide og samhandle med frivillige organisasjoner, næringslivet, regionale myndigheter og andre aktører.

Anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv som det søkes spillemidler til må være innarbeidet i en kommunal plan. Gjeldene Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2018 – 2021 ble vedtatt i kommunestyret 20.12.17 i sak 156/17. Tiltaksdelen av denne planen er rullert hvert år i planperioden. Hele planen skal revideres hvert fjerde år. Planprosessen for revidering av planen er beregnet ferdig i desember 2021.

Planarbeid er et offentlig ansvar, og i henhold til Plan- og bygningsloven skal kommunen sikre en bred medvirkning i planprosessen.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er et politisk dokument og et styringsredskap. Planen er ikke juridisk bindende, men skal gi innspill til politiske prosesser.

Kommunestyret i Sørfold vedtok kommunal planstrategi 16.09.20. Revidering av Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv er en del av kommunens planstrategi.

2 Rammer og organisering av planarbeidet

Oppstart av planarbeidet med planprogram ble kunngjort gjennom Sørfold kommunes hjemmeside 23.04.21. I tillegg har alle aktuelle lag, foreninger og klubber i kommunen og med aktivitet i kommunen fått planprogrammet på høring. Det sammen gjelder alle kommunens egne enheter. Høringsfristen for å komme med innspill til planprogrammet var satt til 04.06.21.

Det kom inn innspill fra Sørfold Fotballklubb og fra FAU ved Straumen skole.

Planprogrammet ble vedtatt av Sørfold kommunestyre 16.06.21

Under behandlingen av planprogrammet ble det fremmet forslag om at reiselivsbedriftene i Sørfold også skulle være høringspart i planprosessen. Forslaget er tatt til følge.

Det er i planprosessen lagt opp til bred medvirkning. I tillegg til at både planprogram og planutkast legges ut på høring har arbeidsgruppa også gjennomført dialogmøter med flere for å få et oppdatert og nyansert beslutningsgrunnlag på enkelte tema som planen omhandler.

Arbeidsgruppa for planarbeidet består av:
Johanne Christin Øien Sjønes fra Teknisk/Næring
Trude Zahlsen fra Helse (Barnas representant i plansaker)
Sylvi Katrin Brandsæther fra Kultur/Folkehelse

3 Målsettinger for Sørfold kommunes tilrettelegging for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Hovedmålsetning:

Alle i Sørfold skal gis et tilbud om fysisk aktivitet og naturopplevelser ut fra egne forutsetninger og egne behov. (Videreføres fra tidligere plan)

Delmål 1:

Sørfold kommune skal drifte kommunale anlegg for idrett, trening og aktivitet slik at det gis et variert og godt tilbud både for organisert og uorganisert aktivitet for kommunens innbyggere.

Delmål 2:

Sørfold kommune skal ha et særlig ansvar for å legge til rette for fysisk aktivitet og naturopplevelse for barn og ungdom både i skole/barnehage og på fritiden.

Delmål 3:

Sørfold kommune skal ha et særlig ansvar for å bidra til sosial utjevning når det gjelder deltakelse i aktiviteter innen idrett og friluftsliv for barn og unge og for å forebygge utenforskap.

Delmål 4:

Sørfold kommune skal samarbeide aktivt og konstruktivt med frivillige lag, foreninger og klubber for å skape aktivitetsmøteplasser både for idrett, friluftsliv og annen fysisk aktivitet i hele kommunen.

4 Status i Sørfold kommune i 2021

4.1 Kommunale anlegg

Sørfold kommune har en relativt god kommunal anleggsmasse for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Med noen få unntak er de kommunale anleggene samlokalisert med skolene og er dermed svært godt tilgjengelige for barn og unge på dagtid. Utenom skoletid er kommunale anlegg stort sett godt tilgjengelige for en stor del av befolkningen. Dette gjennom gratis utleie til lag og foreninger til trening og til konkurranser. I tillegg er kommunale uteanlegg tilgjengelige for egenorganisert aktivitet.

Den tekniske driften og vedlikeholdet av de kommunale anleggene gjennomføres av Teknisk/Næring mens Kulturkontoret har ansvar for kommunikasjon og kontakt med brukerne. Herunder fordeling av treningstider i Sørfoldhallen. Kulturkontoret har også ansvar for drift av Folkebadet i Sørfoldhallen.

Kommunen er også tilrettelegger og eier av noen få anlegg for friluftsliv. Dette gjelder for en stor del turstier. Kommunen har etter nedbemanning både ved Teknisk/Næring og ved Kulturkontoret ikke lenger personell/midler for å drifte disse anleggene med skogrydding, skilting, søppeltømming, parkering, tilsyn m.v. Unntaket er anlegg i tilknytning til Nasjonalparkene hvor det gis tilskudd via den statlige nasjonalparkforvaltningen til drift.

4.2 Anlegg eid av lag og foreninger

I tillegg til kommunalt eide anlegg har Sørfold anlegg som eies av lag og foreninger. Dette gjelder f.eks. lysløyper, skyteanlegg, O-kart, stier og løyper, utleiehytter i fjellet, båter for utleie og utlån, gapahuker, naust, sjeltersjåger, trimkasser mm.

Driften av anleggene som eies av lag og foreninger foregår for en stor del på dugnad av medlemmene. Sørfold kommune bidrar gjennom følgende tilskuddsordninger:

Kulturmidler Idrettslag er et driftstilskudd som fordelen etter vedtatte kriterier til idrettslag og skytterlag med en årlig pott på til sammen 120 000,-.

Kulturtilskudd lag og foreninger er en årlig pott på til sammen 90 000,- som brukes til blant annet oppkjøring av lysløyper.

Friluftsliv- og fiskefondsmidler (Kobbelfondet og Faulvassfondet) som hvert år gir betydelige tilskudd til private anleggseiere.

Tilskudd til trimkasser og turløyper (premier).

4.3 Trender og utfordringer

Aktivitetstrendene i befolkningen er i endring.

En av de største endringene vi har sett over hele landet de siste årene er at nordmenn nå foretrekker uorganisert aktivitet framfor tradisjonelle organiserte aktiviteter gjennom idrettslag, klubber og andre. Denne endringen er særlig markant blant eldre ungdom. De velger seg bort fra tradisjonell idrett og over til urbane aktiviteter som skating, parkour, street dance, basketball mm eller moderne friluftslivsaktiviteter som padling, kiteing, klatring, terrengsykkel mm. I tillegg gjelder for både ungdom og voksne at de søker til treningssentrene med sine varierte og døgndårlige treningstilbud. Ungdataundersøkelsen i Sørfold i 2019 viser at bare 59% av våre ungdommer i ungdomsskolen deltar i organiserte fritidsaktiviteter, mens hele 74% av de samme ungdommene trener minst en gang i uka.

Inaktiviteten er fortsatt relativt stor i befolkningen.

Barn, unge og voksne bruker mye tid stillesittende foran skjerm. For eksempel viser ungdatabasundersøkelsen i Sørfold i 2019 at hele 94% av våre ungdommer i ungdomsskolen at de bruker mer enn to timer i døgnet foran skjermen hver dag.

Psykiske lidelser er den raskest voksende folkehelseutfordringen.

Utfordringsfokus har de siste årene dreiet fra såkalte livsstilssykdommer som hjerte/kar-sykdommer, diabetes II, muskel- og skjelettlidelser mm til psykiske sykdommer og plager som angst, depresjon, utbrenthet mm. Utenforskap og andre stressfaktorer i omgivelsene til mennesker ligger bak disse diagnosene, og i tilrettelegging for aktivitet vil det dermed være svært viktig å ha fokus på trygge møteplasser, inkludering og trivsel samt det å forebygge utenforskap. Det handler også om å senke tersklene så mye som mulig og ha et overordnet fokus på å bygge fellesskap, trivsel og tilhørighet. I Nordland i dag (2021) er det rundt 6600 ungdommer mellom 18 og 29 år som er utenfor arbeid, skole eller annen opplæring. Dette er rundt 14% av denne aldersgruppen. Dette er en stor samfunnsutfordring og en uutnyttet ressurs som vi må jobbe for å inkludere og mobilisere. Fysisk aktivitet på gode møteplasser er et viktig verktøy i dette arbeidet.

Sosiale ulikheter er økende.

Statistikken viser at de sosiale ulikhetene i befolkningen er økende. Dette gjelder også andelen barn som vokser opp under den såkalte fattigdomsgrensen. Vi vet også at sosioøkonomisk status er en viktig helsefaktor og at mennesker med høy sosioøkonomisk status har bedre helsevaner og bedre helse enn mennesker med lav sosioøkonomisk status. En viktig oppgave for Sørfold kommune som tilrettelegger for fysisk aktivitet i befolkningen blir dermed å utjevne sosiale ulikheter. Dette kan vi blant annet gjøre gjennom gratis utlån av aktivitetsutstyr i utstyrssentralen, og ved å tilby aktiviteter som er gratis eller har svært lav deltakeravgift. I tillegg kan vi bruke ressurser til fysisk aktivitet der vi treffer alle uavhengig av sosioøkonomisk status som f.eks. i skoler og barnehager.

Kommunenes økonomi er utfordrende.

De seinere årene har kommunene fått reduserte overføringer, og flere av de kommunale forvaltningsoppgavene og tjenestene har samtidig blitt mer krevende.

Dette gjør det ekstra utfordrende å finne ressurser til å jobbe helsefremmende og forebyggende, selv om vi kanskje nå mer enn noen gang trenger nettopp det.

Sørfold kommune har også fått kjenne på innstramminger både når det gjelder antall stillinger og midler til drift og investering.

Kommunen må dermed være svært forsiktig med å investere i nye anlegg. Både av hensyn til selve investeringen, men også med hensyn til nye vedlikeholdsoppgaver som da vil påløpe.

Kommunen må også ha som strategi at vi søker samarbeidspartnere som kan bidra til at vi til tross for krevende kommuneøkonomi kan finne gode løsninger. Vi har allerede tradisjoner for å samarbeide med idrettslag om løypekjøring, grendelag og idrettslag om turstier og trimkasser, næringslivet har bidratt med sponsormidler osv.

5 Sørfold kommunes strategier for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2022 – 2032

5.1 Stimulere til hverdagsaktivitet

Sørfold kommune skal ha trafiksikkerhetsplaner for områdene rundt våre skoler og barnehager, samt sentrumsområdene på Straumen hvor gående og syklende er særlig godt ivaretatt. Trafikkavvikling, sikre overganger, sikre veikryss, gang- og sykkelfelt, veibelysning, snørydding, kantslått, sandstrøing er viktige tema i slik planlegging.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring

Sørfold kommune skal støtte frivillige lag, foreninger og klubber som lager og skjøtter turveier og turstier i lokalmiljøene i hele kommunen. Slik støtte kan være i form av hjelp til prosjektering og søknadsskriving, annonsering og info via kommunens nettside og sosiale medier eller som tilskudd til premiering i trimkasser.

Ansvarlig enhet: Kultur

Sørfold kommune skal i kommende planperiode revidere sin sti- og løypeplan. Dette er et viktig verktøy i kommunenes egen planlegging og drift, og som kunnskapsgrunnlag for eksterne tiltakshavere og regional forvaltning som sikrer at vi ivaretar viktige strukturer og anlegg for hverdagsaktivitet i nærområdene der mennesker bor.

Ansvarlig enhet: Kultur i samarbeid med Salten Friluftsråd

5.2 Fysisk aktivitet i skoler og barnehager

Sørfold kommune skal ha skoler og barnehager som møter kriteriene for å kunne kalles Helsefremmende skole og Helsefremmende barnehage.

Alle elever i grunnskolen skal være fysisk aktive i minimum 60 minutter hver dag.

Alle barn i barnehagen skal være fysisk aktive i minimum 90 minutter hver dag.

Aktiviteten skal være variert, kan gjerne deles opp i flere bolker og kan gjerne inngå som en del av eller metode for læring (Aktiv læring).

Ansvarlige enheter: Alle skoler og barnehager

Sørfold kommune skal ha uteområder ved sine skoler og barnehager som fremmer og inviterer til fysisk aktivitet. Det skal utarbeides egne rammeplaner for uteområdene ved alle 3 skoler.

Oppgradering og vedlikehold av uteområdene skal rullere med 3-årige mellomrom i tiltaksdelen av kommuneplanen. (Se eget punkt om tiltaksplanen).

2022: Nordsia oppvekstsenter

2023: Røsvik skole

2024: Straumen skole

2025: Nordsia oppvekstsenter.

Osv.

Det er mange fordeler med en slik rulleringsplan for vedlikehold og oppgradering av uteområdene ved skolene.

Vi kan bruke rammeplanarbeidet og dugnad i skolegårdene til å inkludere og sikre medvirkning fra elever og foreldre. Erfaringer viser at arbeid rundt skolens uteområde mobiliserer foreldrene på en god og konstruktiv måte og at eierskap til uteområdene blant elevene i sin tur fører til mindre hærverk rundt skolene på fritiden også.

Ved å rullere mellom skolene med et mindre beløp hvert år unngår vi at uteområdene blir fullstendig nedkjørt og tømt for apparater som ikke holder sikkerhetskravene. Vi unngår dermed også de store investeringsbeløpene på totalrenovering av uteområder.

Ved å ha funksjonelle og gode uteområder rundt skolene kan større deler av undervisningen flyttes ut, og vi har bedre forutsetninger for å kunne tilby våre elever aktiv læring slik kriteriene til Helsefremmende skoler forutsetter.

Et skoleløp i grunnskolen varer i 10 år. En rullerende plan for oppgradering og vedlikehold av uteområdet på skolen vil sikre at alle elever som går på skole i Sørfold kommune vil oppleve at deres skolegård og deres lekeområde blir ivaretatt og holder god kvalitet.

Ansvarlige enheter: Alle skolene i samarbeid med Salten Friluftsråd og Folkehelse.

5.3 Legge til rette for og samarbeide med frivillige organisasjoner innen fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Det er frivilligheten som er den utøvende leverandør av aktivitetstilbud. Sørfold kommune har følgende strategier for tilrettelegging og samarbeid med de frivillige organisasjonene innen fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv:

Sørfold kommune skal videreføre tilskuddsordningene for kulturstøtte til idrettslag og skytterlag på samme nivå som i dag. Kr 120 000,-

Sørfold kommune skal videreføre ordningen med tilskudd til løypekjøring mv på samme nivå som i dag. Kr 90 000,-

Sørfold kommune skal videreføre tradisjonen med å bidra til premiering til trimkasser og turløyper som driftes av idrettslag, grendelag mv.

Sørfold kommune skal videreføre gratis utlån av lokaler for trening, øving og møter til frivillige lag, foreninger og klubber som har sine aktivitetstilbud i Sørfold for Sørfold sine innbyggere.

Sørfold kommune skal bistå frivillige lag, foreninger og klubber i Sørfold som ønsker å utvikle ny aktivitet, bygge/oppgradere anlegg eller å jobbe med rekruttering. Prosjektveiledning, finansieringssøknader, spillemiddelsøknader og informasjon/annonsering er eksempel på hva Sørfold kommune kan hjelpe organisasjonene med.

Sørfold kommune skal tilby frivillige lag, foreninger og klubber å informere om sin aktivitet via kommunens nettside og sosiale media. Det er opp til organisasjonene selv å melde inn sine aktiviteter med omtale og eventuelle bilder.

Sørfold kommune skal invitere frivillige lag, foreninger og klubber til allmøte minst en gang hvert år for å sikre samhandling, nettverksbygging og informasjonsutveksling.

Sørfold kommune skal samarbeide med frivillige lag, foreninger og klubber for å fremme rekruttering til aktivitet blant barn og unge.

Ansvarlig enhet: Kultur

5.4 Legge til rette for uorganisert aktivitet

Sørfold kommune skal i planlegging og utbygging av områder for boligbygging sette av arealer til lekeområder og friområder. Lekeområder og friområder skal opparbeides og ferdigstilles parallelt med boligbebyggelsen i samme område.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring

Sørfold kommune skal utforme trafiksikkerhetsplan, sti- og løypeplaner mv som ivaretar strukturer for uorganisert aktivitet.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring og Kultur i samarbeid med Salten Friluftsråd m.fl.

Sørfold kommune skal legge til rette for uorganisert aktivitet gjennom å tilby:

Åpent familiebad i Sørfoldhallen en gang hver uke gjennom skoleåret.

Åpent treningsrom i Sørfoldhallen gjennom skoleåret med åpen tilgang for alle fra 18 år og over og tilgang for alle fra 16 år som har inngått treningsavtale.

Åpen tilgang til freesbee-golf banen for alle.

Åpen tilgang til Myre Aktivitetspark, ballbinger og lekeplasser.

Ansvarlig enhet: Kultur og Teknisk/Næring

5.5 Inaktivitet, psykisk helse og sosiale ulikheter

Sørfold kommune skal utforme og tilrettelegge kommunale bygg og anlegg slik at de tilfredsstiller krav til universell utforming.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring

Sørfold kommune skal legge til rette for jevnlig fysisk aktivitet for beboere i kommunens institusjoner.

Ansvarlige enhet: Pleie og omsorg m.fl.

Sørfold kommune eier og driver prosjektet «Heilt innafor». Prosjektet har som målsetting å forebygge utenforskap og rus blant ungdom i Sørfold gjennom aktivitet, fellesskap og trivsel. Prosjektperioden varer ut år 2023. På slutten av prosjektperioden skal kommunen lage en strategi for videreføring av strategiene og metodene i prosjektet.

Ansvarlig: Kommunedirektøren i samarbeid med øvrige ledere.

Sørfold kommune skal delta i interkommunale og regionale samarbeidsfora og prosjekter hvor forebygging av psykisk uhelse, rus og utenforskap blant ungdom er tema.

Ansvarlige enheter: Flere.

Sørfold kommune skal bidra til å utjevne sosiale ulikheter gjennom å tilby gratis utlån av aktivitetsutstyr i kommunens utstyrssentral. Herunder besørge vedlikehold og komplettering av utstyret som til enhver tid finnes i utstyrssentralen.

Ansvarlig enhet: Kultur.

Sørfold kommune skal bidra til å utjevne sosiale ulikheter gjennom å tilby aktiviteter for barn og unge gratis eller til en svært lav og subsidiert deltakeravgift.

Ansvarlig enheter: Kultur, Skoler og Barnehager.

Sørfold kommune skal bidra til inkluderende og aktivitetsskapende møteplasser i lokalsamfunnene i kommunen.

Ansvarlig enhet: Kultur, Skoler, Barnehager, Teknisk/Næring, i samarbeid med grendelag, grunneierlag, frivillige m.fl..

Sørfold kommune skal bidra til å fremme framsnakking, trivsel og tilhørighet i vår kommune.

Ansvarlig: Alle.

5.6 Fysisk aktivitet i utmark

Sørfold kommune skal gjennom forvaltning av Fiske, vilt- og friluftsfondene etter Kobbeltutbyggingen og Faulvassutbyggingen støtte aktivitetsfremmende tiltak i utmarka etter de kriterier som gjelder for fondene.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring

Sørfold kommune skal fortsette å støtte lag, foreninger og klubber som drifter trimkasser og turstier gjennom å gi støtte til premiering.

Ansvarlig enhet: Kultur

Sørfold kommune skal støtte og veilede frivillige lag, foreninger og klubber som ønsker å legge til rette for helsefremmende aktivitet i utmarka, men Sørfold kommune skal ikke påta seg ansvar for å drifte turstier, gapahuker og lignende friluftslivsanlegg i utmark.

Ansvarlig enhet: Kultur

Sørfold kommune skal bidra til at unger og ungdom blir sosialisert og rekruttert til friluftsliv og naturkontakt gjennom:

Bruk av naturen som arena for lek, læring, mestring, trivsel og identitetsbygging i kommunens barnehager og skoler.

Årlig Friluftsskole en uke hver sommer for elever i mellomtrinnet.

Årlig fjelltrimkonkurranse for barn og ungdom – Summit Sørfold UNG.

Ansvarlig enhet: Barnehager, Skoler og Kultur.

Sørfold kommune har produsert og skal fortsette å distribuere «Turkart for Sørfold».

Ansvarlig enhet: Kultur

Sørfold kommune skal fortsette å distribuere turkort for utvalgte turer i fjellet og i utmarka i Sørfold.

Ansvarlig enhet: Kultur

5.7 Integrering av tilflyttere i Sørfold gjennom fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Sørfold kommune skal lage en velkomstpakke for alle nye tilflyttere med informasjon om lag- og foreninger i kommunen og deres kontaktpersoner og aktivitetstilbud, om «Hvem gjør hva» i kommuneadministrasjonen på aktivitets- og fritidsfeltet, åpningstider for kommunale idretts- og aktivitetsanlegg, med turkart og turkort samt annen relevant informasjon.

Ansvarlig enhet: Kultur

5.8 Fysisk aktivitet og friluftsliv som reiselivsaktiva

Sørfold kommune skal bidra med tilrettelegging ved innfallsportene til våre nasjonalparker.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring.

Sørfold kommune skal forvalte fiske, vilt- og friluftsfond samt næringsfond slik at prosjekter og tiltak innen natur- og kulturbasert reiselivsnæring får støtte, forutsatt at de møter kriteriene i tilskuddsordningene.

Ansvarlig enhet: Teknisk/Næring

Sørfold kommune skal bidra til synergieffekter mellom tilrettelegging for friluftsliv for kommunens innbyggere og reiselivskunders opplevelser i Sørfold, gjennom prosjektveiledning, tilskuddsveiledning og koordineringsarbeid.

Ansvarlig enheter: Teknisk/ Næring og Kultur

6 Statlige, regionale og kommunale føringer

Det er krav fra Kulturdepartementet om at alle kommuner må ha en tematisk kommunedelplan som grunnlag for tildeling av spillemidler til idretts-, nærmiljø- og friluftsanlegg.

Relevante planer, dokumenter og meldinger:

- Departementene: Sammen om aktive liv, Handlingsplan for fysisk aktivitet 2020 – 2029.
- Klima- og miljødepartementet: Handlingsplan for friluftsliv. Natur som kilde til helse og livskvalitet.
- Stortingsmelding 26 (2011-2012) «Den norske idrettsmodellen».
- Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv (2013)

- Stortingsmelding 19 (2018 – 2019) «Folkehelsemeldingen – gode liv i et trygt samfunn»
- Stortingsmelding 15 (2017 – 2018) «Leve hele livet»
- Stortingsmelding 18 (2015 – 2016) «Naturen som kilde til helse og livskvalitet»
- Nordland fylkeskommune, Kilder til livskvalitet, regional folkehelseplan Nordland 2018 – 2025
- Sørfold kommune, Oppvekstplan
- Sørfold kommune, Tiltaksplaner helsefremmende skoler og helsefremmende barnehager.
- Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)

7 Behov og prioritering av nye anlegg / rehabilitering av eksisterende anlegg for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg

7.1 Lakselva fotballanlegg – Et veivalg for fotball i Sørfold

Lakselva fotballanlegg ble i 1984/85 bygget som et pionerprosjekt med undervarme fra Elkem Salten. Som eneste snøfrie utendørsanlegg for fotball i hele regionen var Lakselva svært mye brukt av fotballklubber fra hele Nordland. Sørfold kommune hadde i denne tiden store leieinntekter fra leietakerne. Utleie og brukerkontakt ble administrert av Kulturkontoret hos Sørfold kommune. Lakselva Fotballanlegg hadde i denne tiden også en egen stillingsandel som hadde ansvaret for vedlikehold og tilsyn.

Etter hvert som årene har gått har flere og flere av våre nabokommuner fått treningsmuligheter for sine fotballklubber i fotballhaller og idrettshaller. Pr i dag er Sørfold Fotballklubb eneste bruker av Lakselva. Anlegget har ingen eksterne leietakere og leieinntekter lenger, og vedlikeholdsstillingens som tidligere var tilknyttet Lakselva ble rundt år 2000 innlemmet i kommunens vaktmesterkorps. Senere har nedbemanning ført til at det ikke lenger finnes øremerket stillingsressurs til vedlikehold idrett.

Sørfold Fotballklubb opplyser i dialogmøte med Sørfold kommune i forarbeidene til planutkastet at de pr i dag har to relativt store barnegrupper samt fire seriespillende aldersinndelte lag. (Se vedlagt møtoreferat).

Lakselva Fotballanlegg er nå svært nedslitt og rørsystemet som fordeler undervarmen under gressmatta må skiftes ut. I tillegg oppfyller ikke banen kravene i forurensningsforskriften for håndtering av plastholdig løst materiale (fyllmateriale i kunstgresset).

Det er behov for å totalrenovere hele banen samt garderobebygget. Se vedlagte tilstandsrapporter fra Norconsult (2017) for garderobebygget og Sven Aune AS (2018) for kunstgressbanen. Siden det nå er snakk om en totalreovering av Lakselva Fotballanlegg har det kommet forslag om at det nå foreligger en unik sjanse til å flytte kommunens fotballanlegg fra Lakselva og til idrettsplassen ved Straumen skole. Argumentene for å flytte fotballanlegget er følgende:

Anlegget vil da kunne nyttiggjøre seg garderobene i Sørfoldhallen. Dette er kostnadsbesparende, da kommunen ikke trenger å investere i renovering av garderobebygget ved Lakselva og bare får kostnader til renhold og vedlikehold på ett sted.

Fotballbanen vil kunne brukes av skolen og barnehagen dersom den flyttes til idrettsplassen.

Anlegget vil da i seg selv rekruttere bedre til uorganisert aktivitet, lek og idrett for barn og unge på Straumen da behovet for transport til Lakselva faller bort.

Brukerne av anlegget behøvede ikke ferdes langs trafikkfarlig vei mellom Straumen og Lakselva.

Utfordringen med flytting fra Lakselva til Straumen er at man da må legge tilførselsrør for spillvarme fra Salten verk og helt fram til Idrettsplassen dersom banen skal være i drift også som vinterbane. Dette vil representere en stor kostnad (ikke kostnadsberegnet) som vil komme i tillegg til kostnadene ved selve fotballanlegget.

Sørfold fotballklubb som hovedbruker av Lakselva ble under sitt dialogmøte med Sørfold kommune spurt om hvordan de vurderer en flytting av fotballanlegget til idrettsplassen. Klubben ser på Straumen som en bedre lokalitet enn Lakselva med samme begrunnelse som nevnt over. MEN - klubben understreker viktigheten for dem å ha et grønt område å spille fotball på vinteren, og dersom dette kun kan videreføres med Lakselva som lokalitet vil klubben heller gå for en totalrenovering av Lakselva med oppgradering også av undervarmen.

Fotballklubben ser ikke på Sørfoldhallen som egnet treningsarena for dem utover den aktiviteten som småbarnsgruppene deres har der. Gulvdekket i hallen genererer for mange skader på deres eldre og yngre spillere.

Fotballklubben har også vært i dialog med SKS arena for leie av halltid der. Dette er både en dårligere og svært dyr løsning for klubben med årlige leieutgifter på rundt 70 000,- kroner.

Fotball er et av de store aktivitetstilbudene i Sørfold kommune som engasjerer mange barn og unge helt fra barnehage og langt inn i ungdomstiden.

Sørfold Fotballklubb har lange tradisjoner for å jobbe med rekruttering blant de minste ungene og er en viktig samarbeidspart og en viktig aktør for å sosialisere unge foldværingere til fysisk aktivitet og idrett.

Sørfold kommune bør derfor ha et anleggstilbud til de som ønsker å spille fotball som er så godt som mulig innenfor de økonomiske forutsetninger som kommunen har. Sørfold kommune kan sannsynligvis med fordel se fotball i sammenheng med andre brukere og andre tjenester som kommunen skal levere. Flerbruksløsninger er ofte småkommunenes utvei for å finne gode løsninger på anlegg som i utgangspunktet er svært krevende å finansiere.

Dersom vi legger til grunn kostnadsberegningene i tilstandsrapporten fra 2018, og legger til en årlig prisvekst på 3% vil de ulike tiltakene ha følgende kostnader:

Årlig prisvekst på 3%	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kunstgress (nylegging)	3500000	3605000	3713150	3824545	3939281	4057459	4179183	4304559
Undervarme / rørsystemer	1800000	1854000	1909620	1966909	2025916	2086693	2149294	2213773
Deponering gammelt kunstgress og asfalt	400000	412000	424360	437091	450204	463710	477621	491950

Av tidligere vedtak om investeringer og med hensyn til Sørfold kommunes kapasitet når det gjelder prosjektering, vil en renovering/nybygging av fotballanlegg tidligst kunne gjennomføres i 2025.

Vi har ingen fullgode tall på hva det vil koste å renovere garderobebygget. Det ble for 2 år siden satt av kr 600 000,-, da med intensjon om at Sørfold kommune skulle gjøre arbeidene selv. Dette vet vi at kommunen ikke har kapasitet til, og vi kan anta at den reelle kostnaden med renovering av garderobebygget med sikkerhet er dobbelt så stor dersom totalentreprenør skal leies inn.

Dersom vi tar utgangspunkt i 1 200 000,- i 2019, vil en renovering av garderobebygget i 2025 komme på rundt kroner 1 500 000,-.

Under er satt opp 4 alternativer for veivalg når det gjelder fotball i Sørfold.

Kommunestyret skal i sin behandling av planen velge hvilket av disse alternativene Sørfold kommune skal gå for å iverksette i 2025.

Det understrekes at tallene som er brukt er veiledende da de er basert på tilstandsrapportene og eldre kostnadsoverslag. All erfaring tilsier at flere budsjettposter kommer til når man går i gang med konkret og detaljert prosjektering av slike prosjekter.

Alternativ 1:

Totalrenovering av Lakselva Fotballanlegg.

Skifte rørsystem for undervarme	2 200 000
Skifte ut kunstgress	4 800 000
Renovere garderobebygg	1 500 000
Totalt	8 500 000

Alternativ 2:

Flytte fotballanlegg til Idrettsplassen som vinteranlegg.

Legge rørsystem for undervarme	2 200 000
Legge kunstgress	4 300 000
Deponere kunstgress og asfalt Lakselva	500 000
Legge rør for spillvarme fra Salten Verk	?
Totalt	7 900 000 + ?

Alternativ 3:

Flytte fotballanlegg til idrettsplassen som sommeranlegg.

Legge kunstgress	4 300 000
Deponere kunstgress og asfalt Lakselva	500 000
Totalt	4 800 000

Alternativ 4

Renovere Lakselva fotballanlegg som sommeranlegg.

Skifte ut kunstgress	4 300 000
Renovere garderobebygg	1 500 000
Totalt	5 800 000

7.2 Prioritert handlingsplan for utbygging av anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv, 2022-2025

(Se eget dokument)